

LAKIALOITE 136/2002 vp

Laki osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Osakeyhtiölakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään pienyhtiötä koskeva luku. Pienyhtiö on tarkoitettu enintään kuuden omistajan yrityksille, joissa äänivallasta vähintään kaksi kolmasosaa on luonnollisilla henkilöillä.

Pienyhtiössä hallinto on minimoitu kirjoittamalla lakiin sellaiset ratkaisut, joissa tavallisesti tehdään näennäispäätöksiä.

Pienyhtiö tarjoaa pienyrityksille mahdollisuuden osakeyhtiöverotukseen, joka on luvattu hallituksen ohjelmassa kaikille yrityksille.

Pienyhtiö on tarkoitettu kaikkein pienimmillekin yrityksille, joten sen minimiosakepääoma on tuhat markkaa. Osakepääoman korottaminen on yksinkertaista.

Pienyhtiön perustaminenkin on yksinkertaista. Siinä toteutuu hallituksen 2.5.1996 hyväksytyssä pk-yrityspoliittisessa ohjelmassa mainittu yhteisrekisteriperiaate. Samalla myös Euroopan unionin komission suosituksessa 22.4.1997 aloittavien yritysten toimintaolosuhteiden parantamisesta ja yksinkertaistamisesta mainitut

yhden yhteyspisteen ja yhden ilmoituslomakkeen periaatteet toteutuvat. Muiltakin osin ehdotus noudattaa komission suositusta.

Pienyhtiössä selvitystilamääräykset ovat tiukat velkojien luottamuksen synnyttämiseksi. Tarpeettomien konkurssien estämiseksi osakkaille tarjotaan selvitystilan vaihtoehdoksi omavastuutila.

Ehdotettu lakimuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman kiireellisesti, koska pienyhtiötä kohtaan on toimivien yrittäjien ja yrittäjiksi ryhtyvien keskuudessa suuri kiinnostus.

Erillisessä laissa on säädettävä menettelystä, jolla yksityisen elinkeinonharjoittajan liike- tai ammattitoiminta, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja osakeyhtiö muutetaan pienyhtiöksi.

Karkeasti arvioiden 189 000 suomalaisesta yrityksestä (Tilastokeskuksen yritystilasto 1995) 185 000 yritystä tulee käyttämään pienyhtiötä ja käytännöllisesti katsoen kaikki uudet yritykset tullaan perustamaan pienyhtiöinä.

YLEISPERUSTELUT

Osakeyhtiölakia muutettiin Euroopan unionin yhtiöoikeudellisten direktiivien pakottavien

määräysten mukaiseksi vuonna 1997. Samalla lakiin tehtiin myös muita muutoksia.

Uudistettu osakeyhtiölaki on entistäkin monimutkaisempi. Pienyrittäjä ei voi hallita sitä ilman erikoisasantuntijoiden apua. Tämä on usein kohtuuttoman kallista. Lisäksi monessa tapauksessa lakia ei noudateta kustannussyistä.

Byrokratian kustannukset ovat pienyrityksille suhteellisesti suuremmat kuin suurille ja keskisuurille yrityksille (SK-yrityksille). Byrokratiaa on vähennettävä, ja se voi tehokkaimmin tapahtua rajoituksia lisäämällä, vaikka tämä ensikuulemalta tuntuu omituiselta. Vapauden lisääminen lisää myös monimutkaisuutta. Yksinkertaisuus voidaan saavuttaa vain vapautta rajoittamalla. Jotta vapauteen ei kajottaisi tarpeettomasti, on rajoitukset kohdistettava niihin seikkoihin, joissa vapaus on näennäistä. Pienyhtiötä koskevissa säädöksissä ehdotetaan tarkkaa säätelyä näennäisvapauksissa, mutta todellista vapautta koskevat seikat jätetään säätelemättä. Esimerkiksi osakkeen nimellisarvoa koskeva päätös on usein merkityksetön. Siksi nimellisarvoksi ehdotetaan tuhat markkaa. Todellista vapautta tarjotaan osakkaille mm. selvitystilasta selviämiseen siten, että osakkaat voivat valita omavastuutilan.

Vapautta ei ole olemassa olevaan lainsäädäntöön verrattuna rajoiteta mitenkään, sillä edelleen jäävät voimaan kaikki nykyiset yritysmuodot. Pienyhtiömuodon valitseminen on yrittäjän omassa harkinnassa.

Eri yritysmuotojen tasapuolinen verotus on kirjattu hallituksen ohjelmaan, mutta sitä ei käytännön syistä ole kyetty toteuttamaan (mm. laajennusrahastohanke). Suurimpana ongelmana ovat muiden yritysmuotojen epämääräisesti säännellyt varojen käyttöoikeudet. Osakeyhtiöissä ja osuuskunnissa asia on selvä, joten osakeyhtiötyyppinen verotus soveltuu vain niille. Kun pienyhtiö on osakeyhtiö, sitä verotetaan automaattisesti osakeyhtiönä.

Hallituksen ohjelmassa on luvattu muuttaa verotuksen rakennetta työn tekemistä ja työn teettämistä suosivaksi. Työllistäminen edellyttää tervettä kasvua, ja se voidaan saada aikaan riittävällä omarahoituksella. Verotuksen on kan-

nustettava yrityssäästämiseen, jotta investointien omarahoitusosuus kasvaisi.

Euroopan talous- ja rahaliiton jäsenyys edellyttää yrityksiltä aiempaa parempaa joustokykyä. Tämäkin voidaan saavuttaa yrityssäästämisellä, jolloin yrityksen voittovaroja jätetään yritykseen eikä jaeta omistajille.

Osakeyhtiöverotus edistää yrityssäästämistä. Muissa yhtiömuodoissa vakavaraisuuden parantaminen on käytännössä mahdotonta. Hyvä vakavaraisuus auttaa yritystä kasvamaan, kun kasvun mahdollisuus tarjoutuu, sekä selviämään matalasuuhdanteista ilman välittömiä henkilökunnan irtisanomisia.

Yleisesti pidetään nykyisen työttömyysongelman tärkeimpänä ratkaisukeinona pienyritysten mahdollisuutta työllistää. Kuitenkaan mitään pienyritysten elämän helpottamiseksi ei ole tämän hallituskauden eikä edellistenkään aikana tehty, vaan rasitteita on lisätty. Euroopan unionin jäsenyyden seurauksena moni lainsäädäntöhanke on merkinnyt lisärasitteita pienyrityksille. Pienyhtiömuodolla on välittömänä vaikutuksena yritysten byrokratian keventyminen.

Pienyhtiö on tarkoitettu kaikkein pienimmillekin yrityksille, joten sen minimiosakepääoma on tuhat markkaa. Osakepääoman korottaminen on yksinkertaista.

Minimiosakepääoma ei ole todellinen velkojansuojan tae, vaikka tällainen käsitys usein lausutaan. Esimerkiksi voimassa olevan lainsäädännön mukainen yksityisen osakeyhtiön 50 000 markan osakepääoma ei ole yhtiön tilillä, kun yhtiö joutuu konkurssiin. Minimiosakepääoma ei myöskään ole mikään tae siitä, että yritystoimintaa harjoitetaan vakavissaan. Esimerkiksi siivoustyötä tekevä yksinyrittäjä tekee työtään varmasti vakavasti, vaikka pääomantarve on pieni.

Pienyhtiö on kärkihanke. Se muodostaa perustan muille pienyritystoimintaa elvyttävälle toimille. Siksi sen toteuttaminen on kiireistä. Ilman pienyhtiötä eri yrityksille ei voida sallia tasapuolista verotusta. Sen avulla voidaan toteuttaa yrityssäästöjärjestelmään perustuva kustan-

nustehokas yritysten rahoitusjärjestelmä. Yrityssäästämistä voidaan tehostaa laskemalla yhtiöverokanta pääomatuloverokantaa alemmaksi. Pienyhtiö yksinkertaistaa lainsäädäntöä ja hallintomenettelyitä, joilla yritysten byrokratiaa voidaan entisestään vähentää ja hallinnon kustannuksia alentaa.

Pienyhtiö ei rasita valtion budjettia. Se ei lainkaan lisää valtion kustannuksia, mutta vä-

hentää niitä merkittävästi hallintomenettelyjen yksinkertaistumisen kautta.

Karkeasti arvioiden 189 000 suomalaisesta yrityksestä (Tilastokeskuksen yritystilasto 1995) 185 000 yritystä tulee käyttämään pienyhtiötä ja käytännöllisesti katsoen kaikki uudet yritykset tullaan perustamaan pienyhtiöinä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. Voimassa olevan osakeyhtiölain mukaiset osakeyhtiömuodot on tarkoitettu joko pelkästään suurimmille yhtiöille (julkinen osakeyhtiö) tai suurille ja keskisuurille yhtiöille (yksityinen osakeyhtiö). Ne soveltuvat huonosti pienyritysten käyttöön raskaan byrokratian ja siitä aiheutuvien suhteellisen suurten kustannusten vuoksi.

Suurten ja keskisuurten yritysten laaja omistajapiiri synnyttää tarpeen saada tilinpäätös- ym. informaatiota yhtiöstä. Pienyrityksille on tyypillistä, että omistajien määrä on vähäinen, jolloin muodolliset informaatiotarpeetkin ovat vähäisemmät. Laajan omistajapiirin yhtiöissä päätöksenteon on noudatettava etukäteen määrättyjä muotoja, mutta pienen omistajapiirin yhtiöissä voidaan noudattaa kevyempiä ja vapaampia menettelyjä. Tällöin myös byrokratian kustannukset ovat vähäisemmät.

Pienyhtiö on tarkoitettu suppean omistajapiirin yrityksille, joissa omistajista valtaosa on luonnollisia henkilöitä. Tämä rajausta pitää sisälleen suurimman osan kaikista suomalaisista yrityksistä. Karkeasti arvioiden 189 000 suomalaisesta yrityksestä (Tilastokeskuksen yritystilasto 1995) 185 000 yritystä tulee käyttämään pienyhtiötä ja käytännöllisesti katsoen kaikki uudet yritykset tullaan perustamaan pienyhtiöinä.

Konsernit on syytä rajata pienyhtiökäsitteen ulkopuolelle, sillä yhtiömuodosta on tarkoitus tehdä yksinkertainen. Konsernirakenteet soveltuvat pääasiassa suurille ja keskisuurille yrityksille.

Jos osakeyhtiö halutaan muodostaa siten, että sen osakkeista suuri määrä on muilla kuin luonnollisilla henkilöillä, nykyiset osakeyhtiömuodot soveltuvat parhaiten.

Kun osakeomistus voi muuttua ennakoimattomasti, tarvitaan vuoden siirtymäaika, jolloin osakkaat voivat pohtia vaihtoehtoja. Yhtiö voi siirtyä muuhun osakeyhtiömuotoon tai osakkaat voivat sopia uusista osakejärjestelyistä.

2 §. Pienyhtiössä on oltava vähintään yksi osake, että se olisi osakeyhtiö. Tällä osakkeella tulee olla samasta syystä jokin nimellisarvo. Nimellisarvo määrätään laissa, että siitä ei tarvitsisi tehdä erillistä päätöstä. Tällaiset näennäiset päätökset lisäävät byrokratiaa tarpeettomasti.

Minimiosakepääomaksi esitetään tuhat markkaa, sillä se on jokaisen pienimmänkin yrityksen mahdollista hankkia. Enimmäismäärää ei mitenkään rajoiteta. Yhtiön osakepääoman on ensisijaisesti määräydyttävä yhtiön tarpeiden mukaisesti. Kun tarpeet voivat muuttua esimerkiksi kasvun vuoksi, osakepääoman korottamisen on oltava yksinkertaista. Korkea minimiosakepääoma ei ole velkojansuojan tae. Todellinen velkojansuoja voidaan saada aikaan tiukennetuilla selvitystilasäännöksillä ja omavastuutilalla, joihin palataan jäljempänä.

Pienyhtiössä ei voi olla eri osakelajeja. Tämän rajoitteen tarkoituksena on vähentää byrokratiaa.

3 §. Pienyhtiölle sallitaan vain yksi toiminimi. Tämän tarkoituksena on vähentää byrokratiaa.

Erikielisten rinnakkaistoiminimien salliminen on välttämätöntä jo pelkästään Suomen kaksi-kielisyyden vuoksi. Myös pienimpien yritysten kansainvälistyminen edellyttää erikielisiä nimiä.

4 §. Osakkaat muodostavat automaattisesti yhtiön hallituksen. Tällöin muodollista päätöstä hallituksen valinnasta ei tarvitse lainkaan tehdä. Kun yhtiöllä on hallitus, voidaan osakeyhtiölain hallitusta koskevia säännöksiä ja niiden tulkin-
toja soveltaa sellaisenaan pienyhtiöön.

Pienyhtiön hallituksen muodostamisen vuoksi on tärkeää, että osakasmäärä on rajattu enintään kuuteen.

Pienyhtiön hallituksen jäsenille ei valita varajäseniä, jotta tätäkään näennäispäätöstä ei tarvitse tehdä. Käytännössä pienissä osakeyhtiöissä hallituksen varajäsenet ovat olleet tarpeeton muodollisuus.

Hallituksen päätösvallan perusteeksi ehdotetaan osakkeiden lukumäärää, että se vastaisi muiden osakeyhtiömuotojen päätöksentekoa. Niissähän yhtiökokous valitsee hallituksen osakkeiden perusteella syntyvän äänimäärän mukaan. Tämä hallitus sitten tekee päätöksiä siten, että kullakin jäsenellä on yksi ääni. Pienyhtiössä välivaiheet on karsittu siten, että osakkaat ovat samalla hallituksen jäseniä.

Selvyyden vuoksi määrätään, että pienyhtiössä ei voi olla hallintoneuvostoa.

Pienyhtiössä on yhtiökokous, kuten muissakin osakeyhtiömuodoissa. Yhtiökokousmenettelyitä on yksinkertaistettu.

Pienyhtiössä päätöksenteko sallitaan ilman kokouksia asiakirjoja allekirjoittamalla. Esimerkiksi lainan ottaminen voi tapahtua siten, että osakkaat allekirjoittavat velkakirjan. Nykyisin pankit vaativat jopa tilin lopetuksesta hallituksen pöytäkirjan, jolloin hallituksen on kokoon-
nuttava aivan mitättömän asian vuoksi.

Pienyhtiössä on voitava tehdä enemmistöpäätöksiä myös silloin, kun kokouksia ei pidetä. Tällöin kuitenkin vähemmistöosakkaan etu vaa-

tii tällaisen enemmistön allekirjoittaman asiakirjan saamista tiedoksi heti päätöksenteon eli allekirjoituksen jälkeen.

5 §. Pienyhtiön toimivuuden kannalta on tärkeää, että sille voidaan valita toimitusjohtaja. Valinta tapahtuu yksinkertaisesti vain allekirjoittamalla ja lähettämällä asiaa koskeva kaupparekisteri-ilmoitus. Toimitusjohtaja voi olla joko osakas tai osakaspiirin ulkopuolinen henkilö.

6 §. Toiminimen allekirjoittajista laissa säädetään yksi vaihtoehto, jolloin sitä koskevia merkintöjä ei tarvitse tehdä kaupparekisteri-ilmoitukseen. Jos yhtiössä halutaan valita jokin toinen vaihtoehto, merkintä on tehtävä.

7 §. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan voittoa tai tappiota koskeva päätöksenteko on kaksivaiheinen. Ensin hallitus tekee ehdotuksen ja sitten yhtiökokous päättää asiasta.

Pienyhtiössä päätöksenteko on yksinkertaistettu. Kun hallitus kirjoittaa tilinpäätökseen voittoa tai tappiota koskevan ehdotuksen ja tilinpäätös allekirjoitetaan, päätös on tehty. Tilinpäätöksen vahvistaminen tapahtuu vasta sitten, kun tilintarkastaja on antanut 8 §:n mukaisen kertomuksen, jos yhtiöllä on tilintarkastaja.

Tilinpäätöksen allekirjoituksella osakaspiirin ulkopuolelta valitulle toimitusjohtajalle voidaan myöntää vastuuvapaus.

8 §. Pienyhtiön tilintarkastajan on kertomuksessaan otettava kantaa pienyhtiön selvitystilaan asettamiseen. Tämä on mukana siksi, että pienyhtiön selvitystilasäännökset ovat tiukemmat kuin muiden osakeyhtiöiden. Selvitystilamääräyksillä pienyhtiölle saadaan riittävä uskottavuus velkojien silmissä.

Pienyhtiön luonteen mukaisesti kaikki tilintarkastusasiakirjat annetaan tiedoksi kaikille yhtiön osakkaille.

Jos pienyhtiöllä on oltava tilintarkastaja, tilinpäätös on vahvistettu vasta sitten, kun tilintarkastaja on ehdottanut tilinpäätöksen vahvistamista. Vahvistaminen edellyttää siis 7 §:n mu-

kaista osakkaiden hyväksymistä eli tilinpäätöksen allekirjoitusta ja 8 §:n mukaista tilintarkastuskertomusta. Ellei yhtiöön tarvitse valita tilintarkastajaa, pelkkä tilinpäätöksen allekirjoitus riittää. Osingon maksaminen voidaan aloittaa tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.

9 §. Pienyhtiö perustetaan yhdellä lomakkeella, joka lähetetään rekisteriviranomaiselle. Muutokset rekisteritietoihin voidaan päättää ja ilmoittaa samalla yksinkertaisella menettelyllä.

Kun pienyhtiön osakkaat ovat samalla hallituksen jäseniä, on luonnollista ilmoittaa heidät rekisteriviranomaiselle. Tällöin pienillä lisätiedoilla rekisterissä päästään eroon pienyhtiön velvollisuudesta itse pitää osake- ja osakaslueteloita.

Pienyhtiöllä on velvollisuus tehdä rekisteri-ilmoitus kuukauden kuluessa sen allekirjoituksesta. Vastaavasti rekisteriviranomaisten on tehtävä samassa ajassa rekisteröintipäätös.

Rekisteri-ilmoituksessa mainitaan kaikki välttämättömät asiat. Nämä tiedot sopivat yhdelle A4-kokoiselle lomakkeelle, jolloin yrityksen perustaminen voidaan toteuttaa yksinkertaisimmalla mahdollisella tavalla.

Perustamista koskevassa rekisteri-ilmoituksessa on oltava kaikkien osakkaiden allekirjoitukset, mutta muutokset voidaan tehdä ao. enemmistöä edellyttävillä päätöksillä, joten allekirjoittajiksi riittää tarvittavaa enemmistöä edustava osakaspiiri.

Pienyhtiön rekisteri-ilmoitukset ehdotetaan maksuttomiksi, koska rekisteriviranomainen perii maksua näiden tietojen myymisestä ja koska rekisteröintimenettely on yksinkertainen ja halpa.

Rekisteriviranomaisen velvollisuus toimittaa rekisteritiedot muille viranomaisille toteuttaa sekä yhteisrekisterin että yhden yhteyspisteen ja yhden ilmoituslomakkeen periaatteet.

Viranomaiset voivat kysyä pienyhtiöltä vain sellaisia tietoja, joita ei jo aiemmin ole lähetetty muille viranomaisille.

10 §. Yrityksen toiminta on usein aloitettava nopeasti. Siksi pienyhtiölle sallitaan heti rekisteri-

ilmoituksen jälkeen mahdollisuus hankkia oikeuksia ja tehdä sitoumuksia. Osakkaat vastaavat yhteisvastuullisesti ennen rekisteröintiä tehdyistä yhtiön sitoumuksista. Rekisteröinnin jälkeen tämä vastuu siirtyy yhtiölle.

11 §. Pienyhtiön osakepääoman voi maksaa mille tahansa Euroopan unionissa rekisteröidyn pankin tilille.

12 §. Pienyhtiöitä koskevat osakkeiden lunastusehdot kirjataan lakiin, koska nämä ovat yleisiä nykyisten pienten osakeyhtiöiden yhtiöjärjestyksissä. Lakiin kirjaaminen vähentää erilaisia tulkintoja. Tällä tavoin harvinyhtiöissä nämä elintärkeät määräykset eivät unohdu.

Osakkeiden siirtyessä osakaspiirin ulkopuolelle siirronsaajan on viipymättä ilmoitettava siirrosta osakkaille. Tässä viipymättä tarkoittaa enintään kuukauden mittaista ajanjaksoa. Osakkaan tulee kahden viikon kuluessa esittää lunastusvaatimuksensa. Tiukat aikarajat ovat välttämättömiä, että yhtiön toimintaa ei kohtuuttomasti haitata.

Lunastushinta on ensisijaisesti tilinpäätöseen perustuva arvo, että hinnalla ei voida keinoitella.

Jos osakas aikoo myydä osakkeensa, hän voi etukäteen pyytää muilta osakkailta sitoumuksen, että nämä eivät käytä lunastusoikeuttaan. Tämä vähentää turhaa byrokratiaa.

13 §. Pienyhtiön selvitystilaan asettaminen on tehty tiukaksi, jotta yhtiö saisi velkojien luottamuksen. Osakkaiden on joka kuukausi kahden kuukauden viiveellä tarkistettava selvitystilaan asettamisen edellytykset. Tämä tapahtuu tehokkaasti kirjanpidon laadinnan yhteydessä. Yhtiö on asetettava selvitystilaan heti, kun edellytykset ovat olemassa. Nopea selvitystilaan asettaminen on sekä velkojien että osakkaiden edun mukaista, sillä silloin varallisuutta ei ehditä tuhota tappiolliseen toimintaan liiaksi.

Selvitystilaan asettamisen sijaan yhtiö voidaan asettaa omavastuutilaan, jossa osakkaat vastaavat yhtiön sitoumuksista yhteisvastuullisesti koko omaisuudellaan. Kaikkien osakkai-

den ei ole pakko ottaa omavastuuta. Vain omavastuun ottavilla on äänioikeus.

Omavastuutila päättyy, kun yhtiö ei enää ole tilassa, jossa se pitää asettaa selvitystilaan.

14 §. Pienyhtiötä koskevat osakkaiden väliset riidat käsitellään käräjäoikeudessa. Menettely on pienyhtiölle kohtuuhintainen.

15 §. Pienyhtiöön sovelletaan muilta osin osakeyhtiölain muita säännöksiä. Näin ollen pienyhtiötä koskeva luku tarjoaa helpotuksia tarkasti rajatuissa asioissa tarkasti rajatuille yhtiöille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä syyskuuta 1978 annetun osakeyhtiölain (734/1978) 1 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 145/1997, sekä
lisätään lakiin uusi 1 a luku seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Tätä lakia sovelletaan kaikkiin osakeyhtiöihin, jollei erikseen toisin säädetä. Osakeyhtiö voi olla yksityinen (*yksityinen osakeyhtiö*) tai julkinen (*julkinen osakeyhtiö*). Pienyhtiötä koskevista poikkeuksista säädetään 1 a luvussa.

1 a luku

Pienyhtiö

1 §

Pienyhtiö on osakeyhtiö, jossa on enintään kuusi osakasta, ja jonka osakkeista vähintään kaksi kolmasosaa on luonnollisten henkilöiden omistuksessa. Konsernin emo- tai tytäryhtiö ei voi olla pienyhtiö.

Jos pienyhtiön osakasmäärä ylittää ensimmäisessä momentissa säädetyn osakkaiden määrän tai alittaa luonnollisille henkilöille säädetyn vähimmäismäärän, ja tilanne ei vuoden kuluessa

palaudu ensimmäisessä momentissa säädetyn mukaiseksi, yhtiö on muutettava muun osakeyhtiön muotoon.

2 §

Pienyhtiön osakkeen nimellisarvo on tuhat markkaa. Osakkeiden vähimmäismäärä on yksi. Enimmäismäärää ei ole rajoitettu. Pienyhtiöllä on vain yksi osakelaji.

3 §

Pienyhtiöllä voi olla yksi toiminimi ja yksi- tai useampikielinen rinnakkaistoiminimi.

4 §

Osakkaat muodostavat yhdessä pienyhtiön hallituksen. Hallituksessa ei ole varajäseniä. Osakkaiden päätösvalta hallituksessa määräytyy osakkeiden lukumäärän perusteella. Pienyhtiöllä ei ole hallintoneuvostoa.

Osakkaat voivat päättää tässä laissa hallitukselle ja yhtiökokoukselle määräytyistä pienyhtiön asioista myös vain asiakirjoja allekirjoittamalla. Jos joku osakkaista ei ole asiakirjan alle-

kirjoittaja, asiakirja on annettava hänelle tiedoksi viipymättä päätöksenteon jälkeen.

5 §

Pienyhtiöllä voi olla toimitusjohtaja, jonka hallitus valitsee allekirjoittamalla yhdessä toimitusjohtajan kanssa asiaa koskevan rekisteri-ilmoituksen.

6 §

Pienyhtiön toiminnan kirjoittavat toimitusjohtaja yksin tai osakas yksin, jos osakkaat eivät ole päättäneet toisin.

7 §

Pienyhtiön tilinpäätöksessä on päätettävä toimenpiteistä, joihin tilikauden voitto tai tappio antaa aiheen. Osakkaat hyväksyvät tilinpäätöksen allekirjoittamalla sen. Mikäli pienyhtiön toimitusjohtaja ei ole sen osakas, osakkaat myöntävät hänelle vastuuvapauden allekirjoittamalla tilinpäätöksen.

8 §

Tilintarkastuslain (936/1994) 19 §:ssä säädetyn lisäksi tilintarkastajan on kertomuksessaan otettava kantaa pienyhtiön selvitystilaan asettamiseen, mikäli pienyhtiöllä on oltava tilintarkastaja.

Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus ja tilintarkastuksen perusteella mahdollisesti laadittu muistio tiedoksi kaikille osakkeille.

Tilinpäätös on vahvistettu, kun osakkaat ovat 7 §:n mukaisesti hyväksyneet sen ja tilintarkastaja on antanut tilintarkastuskertomuksen, jossa tilintarkastaja ehdottaa tilinpäätöksen vahvistamista. Osingon maksaminen voi alkaa, kun tilinpäätös on vahvistettu.

9 §

Pienyhtiö perustetaan ja osakkeet merkitään rekisteri-ilmoituksen allekirjoituksella. Rekiste-

ri-ilmoitus korvaa pienyhtiön perustamiskirjan, merkintälistan, yhtiöjärjestyksen ja perustavan yhtiökokouksen.

Pienyhtiön ei tarvitse pitää osakas- ja osakeluetteloa, eikä antaa osakekirjoja. Rekisteriviranomaisella on velvollisuus täydentää rekisteritietoja siten, että ne korvaavat mainitut asiakirjat.

Pienyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti rekisteriviranomaiselle yrityksen perustamisesta tai sen rekisteritiedoissa tapahtuvista muutoksista kuukauden kuluessa siitä, kun osakkaat tekivät asiasta päätöksen. Muussa tapauksessa muutosta koskeva päätös raukeaa.

Rekisteriviranomaisen on tehtävä päätös rekisteröinnistä kuukauden kuluessa rekisteri-ilmoituksesta tai ilmoitustietojen viimeisimmän täydennyksen kirjaamispäivästä.

Rekisteri-ilmoituksessa on seuraavat tiedot:

- 1) yhtiön toiminimi ja rinnakkaistoiminimet;
- 2) yhtiön kotipaikkana oleva Suomen kunta;
- 3) yhtiön postiosoite;
- 4) yhtiön toimiala;
- 5) yhtiön tilikauden päättymispäivä;
- 6) osakkaiden päättämä toiminimen kirjoitus;
- 7) toimitusjohtajan nimi ja henkilötunnus;
- 8) ilmoituksen laatimispäivä, sekä
- 9) osakkaiden nimet, henkilö- tai yritystunnuksukset ja osakemäärät.

Pienyrityksen perustamista koskevassa rekisteri-ilmoituksessa on oltava kaikkien osakkaiden allekirjoitus. Muut muutosilmoitukset allekirjoittaa osakkaiden päätösvaltainen enemmistö ottaen huomioon tässä laissa vähemmistölle säädetyt oikeudet. Pienyhtiön perustamista tai osakepääoman muuttamista koskevan ilmoituksen allekirjoittaneet osakkaat vakuuttavat rekisteri-ilmoituksella, että rekisteriin ilmoitettu osakepääoma on kokonaan maksettu ja pienyhtiön hallussa. Pienyhtiön rekisteri-ilmoitukseen ei liitetä 2 luvun 9 §:n 4 momentissa mainittua tilintarkastajan todistusta.

Pienyhtiön rekisteröinti- ja rekisteritietojen muutosilmoitukset ovat maksuttomia.

Rekisteriviranomainen on velvollinen omaaloitteisesti toimittamaan pienyhtiön rekisteritiedot muille viranomaisille.

Viranomainen, joka ei saa tarvitsemiaan pienyhtiötä koskevia lisätietoja toisen viranomaisen rekistereistä, voi saada lisätietoja pienyhtiöltä lähettämällä rekisteritiedoilla esitäytetyn lomakkeen täydennettäväksi.

10 §

Rekisteri-ilmoituksen allekirjoituksen jälkeen pienyhtiö voi hankkia oikeuksia ja tehdä sitoumuksia. Jos pienyhtiöllä on toimintaa ennen sen rekisteröintiä, osakkaat vastaavat yhteisvastuullisesti koko omaisuudellaan yhtiön sitoumuksista, kunnes se on rekisteröity. Vastuu rekisteri-ilmoituksen allekirjoituksen jälkeen syntyneestä veloitteesta siirtyy yhtiölle, kun se on rekisteröity.

11 §

Pienyhtiön osakepääoma on maksettava rahana Euroopan unionin alueella toimivaan pankkiin. Osakepääoman on oltava kokonaan maksettu yhtiölle ennen ilmoituksen jättämistä rekisteriviranomaiselle.

12 §

Jos pienyhtiön osake siirtyy yhtiön ulkopuoliselle uudelle omistajalle, on siirronsaajan viipymättä kirjallisesti ilmoitettava siitä osakkaille, ja osakkailla on oikeus lunastaa osake. Ilmoituksen tulee sisältää osakkeiden lunastushinta. Osakkaan tulee esittää lunastusvaatimuksensa kirjallisesti siirron saajalle kahden viikon kuluessa tiedon saannista.

Jos useat osakkaat haluavat käyttää lunastusoikeutta, on osakkeet jaettava lunastukseen hakukkaiden kesken heidän omistamiensa osakkeiden mukaisessa suhteessa. Mikäli osakkeiden jako ei näin mene tasan, jaetaan ylijäävät osakkeet lunastusta halunneiden kesken arvalla.

Lunastushinta on yhtiön viimeisen vahvistetun tilinpäätöksen nettovarallisuuden perusteel-

la laskettu osakkeen arvo tai siirtäjän ja siirronsaajan sopima tätä alhaisempi hinta.

Lunastushinta on suoritettava siirronsaajalle Suomen valuutassa käteisenä rahana tai Euroopan unionin alueella toimivan pankin varmentamalla sekillä kahden viikon kuluessa lunastusvaatimuksen tekemisestä tai samassa ajassa talletettava ulosoton haltijalle.

Osakas voi sitoutua olemaan käyttämättä tämän pykälän mukaista lunastusoikeuttaan.

13 §

Osakkaat päättävät yhdessä pienyhtiön asettamisesta selvitystilaan.

Osakkaiden on tarkistettava selvitystilaan asettamisen edellytykset jokaisen kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 4 §:n 2 momentissa säädetyn kirjauskauten lopussa kirjanpidonlaatimiseen annetun ajan kuluessa. Pienyhtiö on asetettava selvitystilaan heti, kun osakkaat ovat havainneet selvitystilan edellytykset.

Osakkaat voivat selvitystilaan asettamisen sijasta asettaa pienyhtiön omavastuutilaan, jossa kaikki osakkaat tai osa osakkaista yhteisvastuullisesti vastaavat pienyhtiön sitoumuksista koko omaisuudellaan niin kauan kuin selvitystilan edellytykset ovat olemassa. Vastuun ottavien osakkaiden on tehtävä yksimielinen päätös asiasta. Muilla osakkailla on omavastuutilan alkaessa oikeus luopua osakkuudestaan ilman vastiketta. Omavastuutilan aikana vain vastuun ottaneilla osakkailla on äänioikeus. Pienyhtiön asettamisesta omavastuutilaan on tehtävä ilmoitus rekisteriviranomaiselle soveltaen selvitystilaan asettamisesta tehtävää ilmoitusta koskevia säännöksiä.

Jos tilintarkastaja on kertomuksessaan esittänyt pienyhtiön asettamista selvitystilaan, mutta osakkaat eivät ole tehneet 2 momentissa mainittua päätöstä, pienyhtiön katsotaan siirtyneen omavastuutilaan siitä lukien, kun tilintarkastajan toteamat selvitystilan edellytykset olivat olemassa.

Ostavastuu päättyy, kun yhtiö ei enää ole tilassa, jossa se pitää asettaa selvitystilaan.

14 §

Pienyhtiötä koskevat osakkaiden väliset riidat siirretään käräjäoikeuden ratkaistaviksi.

15 §

Muilta osin pienyhtiöön sovelletaan sitä, mitä muualla tässä laissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 2002

Klaus Bremer /r
Kari Kantalainen /kok